

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/183/2022
Identifikačné číslo spisu: 6620200328
Dátum vydania rozhodnutia: 24.04.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Radoslav Svitana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:6620200328.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne: T. Y. T.C., narodená XX. T. XXXX, I., D. C. XXXX/X, zastúpená advokátom Mgr. Martinom Orviským, Vigľašská Huta-Kalinka, Vigľašská Huta-Kalinka 67, IČO: 53 581 571, proti žalovaným: 1/ Obec Uhorské, Uhorské, Uhorské 8, IČO: 00 316 504, 2/ T. P. Ž., narodená X. H. XXXX, W. B. G., K. U. K. XXXX/X, zastúpená splnomocneným zástupcom: L. Ž., narodený XX. H. XXXX, W. B. G., J. XXX/X, o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, vedenom na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 21C/1/2020, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 8. júna 2022 č. k. 15Co/31/2022-409, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Lučenec (ďalej aj „súd prvej inštancie“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala (po zmene žaloby) určenia, že nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území D., oddelené geometrickým plánom L. W. č. 36875490, autorizaçne overenom N. L. X. dňa 12. mája 2020 a úradne overenom Okresným úradom Poltár, odborom katastrálnym dňa 19. mája 2020 pod č. 87/2020 ako C KN parc. č. 199/6 zastavané plochy a nádvoria o výmere 570 m² a C KN parc. č. 219/9 zastavané plochy a nádvoria o výmere 275 m² patria do dedičstva poručiťľa Y. R., narodeného XX. K. XXXX, ktorý zomrel XX. B. XXXX. Zamietnutie žaloby zdôvodnil tým, že ochrany vlastníckeho práva sa nemožno domáhať podľa všeobecných predpisov, pokiaľ bolo možné žiadať o vydanie veci podľa reštitučných predpisov. Odkázal na nález Ústavného súdu SR z 20. decembra 2017 sp. zn. I. ÚS 460/2017, v zmysle ktorého sa zaoberal otázkou, z akého dôvodu nedošlo zo strany žalobkyne k uplatneniu reštitučného nároku podľa zákona č. 503/2003 Z. z. alebo podľa zákona č. 229/1991 Zb. a dospel k záveru, že včasnému uplatneniu reštitučného nároku nebránila žiadna objektívna skutočnosť. Samotná žalobkyňa na pojednávaní potvrdila, že reštituovala iný svoj majetok. O vrátenie pozemku sa žalobkyňa, resp. jej rodina podľa jej vyjadrenia uchádzala, avšak v konaní nebolo preukázané, že by si žalobkyňa u žalovaného 1/ vrátenie vlastníctva k pozemku uplatnila písomne. Výpovede strán sporu (žalobkyne a žalovaného 1/), ako aj svedkov (Y. X., J. X., Y. U.) o ústnych rokovaníach boli v tomto

smere protichodné, pričom žiadna zo strán nenavrhol konfrontáciu svedkov. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poznamenal, že v civilnom spore môže súd vykonať len tie dôkazy, ktoré strany navrhli. Súdu však nebolo zrejmé, z akého dôvodu si právo na navrátenie vlastníctva pozemku žalobkyňa uplatňovala u žalovaného 1/, nie na obvodnom pozemkovom úrade, ktorý bol orgánom príslušným na takéto konanie, zvlášť za situácie, keď už s úspechom reštituovala iný svoj majetok. Súd preto dospel k záveru, že na strane žalobkyne to bola zrejme skôr jej subjektívna okolnosť, príp. nedbanlivosť, pričom nemožno obchádzať reštitučný predpis využitím určovacej žaloby.

2. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom zo dňa 8. júna 2022 č. k. 15Co/31/2022-409 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žalovaným 1/ a 2/ priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Rozsudok súdu prvej inštancie posúdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a dodal, že v zmysle nálezov Ústavného súdu SR z 29. septembra 2011 sp. zn. II. ÚS 249/2011 a z 20. decembra 2017 sp. zn. I. ÚS 460/2017 je použitie určovacej žaloby v konkurencii s reštitučnými predpismi výnimočne prípustné, avšak určovaciu žalobu je možné podať len v tom prípade, pokiaľ oprávnené osoby reálne nemohli využiť pre navrátenie vlastníctva k pozemku postup v zmysle reštitučných zákonov, to znamená zákona č. 229/1991 Zb., resp. zákona č. 503/2003 Z. z. Na strane žalobkyne ako oprávnenej osoby existovali iba subjektívne okolnosti, prečo si svoj nárok na navrátenie vlastníctva k pozemku neuplatnila v zmysle reštitučných predpisov. V konaní nebola preukázaná žiadna objektívna okolnosť, ktorá by bránila uplatneniu tohto nároku v zmysle reštitučných zákonov, a žiadnu objektívnu okolnosť žalobkyňa neuviedla ani v odvolaní. Takouto skutočnosťou nie je ani to, že na pozemku bolo ihrisko slúžiace škole, ktorá fungovala, ani ubezpečovanie predstaviteľov obce, že pozemok patrí rodine žalobkyne, ale zatiaľ ho nie je možné vydať.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj ako „dovolateľka“) dovolanie z dôvodov podľa § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. c) CSP. Navrhla, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uviedla, že prvostupňový ako aj odvolací súd napriek jej argumentom nedali odpoveď na podstatné otázky. Žalobkyňa totiž počas celého konania tvrdila, že jej starí rodičia ako aj jej rodičia sa vždy domáhali voči žalovanému, t. j. obci D.É. prostredníctvom jej starostu, vrátenia predmetných pozemkov, čo potvrdili výsluchy svedkov, a to dcéry a zaťa žalobkyne. Napriek tomu oba súdy iba konštatovali, že tieto výpovede boli v rozpore s výpoveďou svedka Y. U. bez toho, aby odôvodnili, prečo dané výpovede neboli pre rozhodnutie vo veci samej relevantné a v čom bola výpoveď týchto svedkov (dcéry a zaťa žalobkyne) nedôveryhodná. Odvolací súd v napadnutom rozhodnutí ani nevysvetlil, prečo táto argumentácia žalobkyne nebola pre rozhodnutie podstatná.

3.1. K dovolaciemu dôvodu v zmysle § 421 ods. 1 písm. c) CSP žalobkyňa uviedla, že oba súdy opomenuli, že pozemky, ku ktorým žiada určiť, že patria do dedičstva po jej zosnulom starom otcovi, nepatria k pozemkom, ktorých vrátenie by spadalo pod reštitučné predpisy. Podľa žalobkyne ide o druh pozemku „zastavané plochy a nádvoría“, pričom reštitučný predpis, zákon č. 503/2003 Z. z. v § 1 určuje, že jeho pôsobnosť sa vzťahuje na a) poľnohospodársky pôdny fond, b) lesný pôdny fond. Z toho podľa žalobkyne vyplýva, že pozemky, ktoré sú predmetom sporu, boli vylúčené z pôsobnosti uvedeného reštitučného zákona, čo má za dôsledok, že sa žalobkyňa nemohla v súlade s reštitučnými predpismi domáhať vrátenia pozemkov. Uvedené pozemky zároveň nemohli byť reštituované z dôvodu, že išlo o pozemky, na ktorých bola postavená škola, ani v čase účinnosti zákona č. 229/1991 Zb. Z uvedeného dôvodu tak podľa žalobkyne došlo zo strany súdu prvej inštancie aj odvolacieho súdu k odklonu od rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR, konkrétne od uznesenia zo dňa 27. februára 2013 sp. zn. 6Cdo/71/2011 a uznesenia zo dňa 31. júla 2013 sp. zn. 6Cdo/67/2012. Podľa týchto rozhodnutí ak sa vlastník nemôže domáhať vydania nehnuteľnosti podľa reštitučných predpisov, môže sa domáhať svojho práva prostredníctvom určovacej žaloby, keďže v takom prípade je určovacia žaloba jediným prostriedkom nápravy.

4. Žalovaná 1/ sa k dovolaniu žalobkyne nevyjadřila.

5. Žalovaná 2/ v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalobkyne uviedla, že berie na vedomie rozhodnutia

súdov prvého aj druhého stupňa. Vzhľadom na svoj vek a zdravotný stav odmieta byť zatiahnutá do nového súdneho sporu. Vyjadrila tiež, že nepochopila, prečo je do tohto sporu zatiahnutá ako žalovaná, keďže je tiež vnučkou po jej starom otcovi (Y. R. - pozn. dovol. súdu) a že aj v prípade kladného výsledku tohto sporu by nemala z predmetného majetku žiaden úžitok, keďže pozná nenásytnosť svojej sestry a netere. Nesúhlasí s návrhom, aby Najvyšší súd SR priznal žalobkyni voči nej ako žalovanej strane nárok na zaplatenie trov dovolacieho konania. Podľa názoru žalovanej 2/ je nehorázne žiadať, aby z dôchodku, ktorý je jediným zdrojom jej obživy, platila jej nenásytnej neteri, ktorá ju obrala temer o všetko dedičstvo po rodičoch. Záverom konštatovala, že sa odmieta zúčastniť tohto súdneho sporu.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je prípustné a je potrebné ho odmietnuť.

7. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namieste je tu skôr reštriktívny výklad. Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03].

8. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

11. Dovolací súd uvádza, že z práva na spravodlivý súdny proces nevyplýva právo procesnej strany na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, a ani právo dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné zákonu zodpovedajúce konanie súdov, čo vo vzťahu k právnemu posúdeniu veci znamená najmä povinnosťou súdov relevantne zdôvodniť svoje právne posúdenie a v prípade, ak strany argumentovali inak, zdôvodniť aj neaplikovanie právnych názorov strán.

12. Uvedenú povinnosť zdôvodniť svoje skutkové závery a právne posúdenie súdy v preskúmvanej

veci splnili. Potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré v zmysle § 387 ods. 1, ods. 2 CSP konštatuje správnosť dôvodov odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, je potrebné vnímať ako jeden celok s potvrdeným rozhodnutím súdu prvej inštancie (ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožní s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, bolo by zbytočné, aby opakoval, resp. kopiroval odôvodnenie súdu prvej inštancie). V preskúmvanej veci súd prvej inštancie zrozumiteľne uviedol zistené skutkové okolnosti aj svoje právne posúdenie a odvolací súd to už len doplnil (napr. v bode 26. odôvodnenia osobitne zdôraznil, že ubezpečovanie predstaviteľmi obce, že pozemky patria rodine žalobkyne, nemožno považovať za objektívny dôvod neuplatnenia reštitučného nároku).

13. Ako dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP (tzv. dôvod zmätočnosti) dovolateľka uviedla, že súdy sa nevysporiadali s jej tvrdením, že jej starí rodičia ako aj jej rodičia sa vždy domáhali voči žalovanému vrátenia predmetných pozemkov, čo potvrdili výsluchy svedkov. K tomu dovolací súd uvádza, že dovolaním sa nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súd prvej inštancie a odvolací súd ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, a jeho dovolací prieskum nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porovnaj I. ÚS 6/2018).

14. Dovolací súd teda nemôže prehodnocovať skutkové zistenia súdu prvej inštancie (s ktorými sa odvolací súd stotožnil), ani nanovo vyhodnocovať vykonané dokazovanie, vrátane výsluchov svedkov. Napriek tomu však dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že súd prvej inštancie nespochybňoval ústne rokovania žalobkyne, resp. jej matky so starostom obce (žalovaného 1/), ako o nich vypovedali svedkovia (dcéra a zať žalobkyne); uviedol len, že nebolo preukázané, že by si žalobkyňa u žalovaného 1/ vrátenie vlastníctva uplatnila písomne. Dovolací súd dodáva, že vzhľadom na právne posúdenie veci súdom prvej inštancie a odvolacím súdom (nemožnosť obhádzat' reštitučné predpisy prostredníctvom určovacej žaloby) bolo podstatné nielen to, či si žalobkyňa, resp. jej právni predchodcovia uplatňovali svoje vlastnícke právo u žalovaného 1/ ako vlastníka zapísaného v evidencii nehnuteľností, ale aj (a najmä) to, či si ho uplatnili ako reštitučný nárok v správnom konaní na príslušnom pozemkovom úrade, pričom nebolo sporné, že si svoj nárok takto (v reštitučnom konaní) neuplatňovali, preto súdy ďalej správne (v súlade s judikatúrou) zisťovali, či existovali objektívne okolnosti, ktoré im v tom bránili.

15. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poznamenal, že nebolo zrejmé, z akého dôvodu si žalobkyňa uplatňovala právo na navrátenie vlastníctva pozemku u žalovaného 1/, nie na obvodnom pozemkovom úrade, ktorý bol orgánom príslušným na takéto konanie, zvlášť za situácie, keď už s úspechom reštituovala iný svoj majetok. Vzhľadom k tomu, že žalobkyňa nepreukázala žiadne objektívne okolnosti, ktoré jej bránili v uplatňovaní nároku v reštitučnom konaní, dospel súd prvej inštancie k záveru, že na strane žalobkyne to boli subjektívne okolnosti, resp. jej nedbanlivosť. V odvolaní žalovaná potvrdila, že neuplatnila reštitučný nárok v správnom konaní (pričom sa to snažila zdôvodniť objektívnymi dôvodmi), preto aj keby sa súdy nijako nevysporiadali s tvrdením žalobkyne, že jej starí rodičia a rodičia sa v minulosti domáhali vrátenia predmetných pozemkov voči žalovanému 1/, resp. aj keby bolo toto jej tvrdenie považované za pravdivé, nemalo by to žiaden význam pre rozhodnutie veci, keďže podstata rozhodovania spočívala práve v tom, či existovali alebo neexistovali objektívne dôvody, pre ktoré žalobkyňa, resp. jej právni predchodcovia neuplatňovali vrátenie (vydanie) predmetných pozemkov, prípadne náhrady za ne v reštitučnom konaní. Záver oboch súdov, že žalobkyňou uvádzané skutočnosti (snaha ponechať ihrisko, zriadené na predmetnom pozemku, v užívaní žiakmi školy a ubezpečovanie starostov obce, že budú situáciu riešiť neskôr) nezakladali objektívnu nemožnosť uplatňovať nárok podľa reštitučných predpisov, nie je arbitrárny (má podklad vo vykonanom dokazovaní) a ani nelogický.

16. Pokiaľ ide o dovolacie námietky týkajúce sa nesprávneho právneho posúdenia veci, podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

17. Námitku, prezentovanú ako dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP, že predmetné pozemky boli vylúčené z pôsobnosti reštitučného zákona, predostrela žalobkyňa až v dovolacom konaní (pričom k tomu uviedla len odkaz na § 1 zákona č. 503/2003 Z. z. a opomenula rozsah pôsobnosti ostatných reštitučných predpisov, napr. zákona č. 403/1990 Zb., zákona č. 87/1991 Zb., či zákona č. 229/1991 Zb.). V konaní pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom tvrdila len to, že ju starostovia obce ústne ubezpečovali, že vedia o tom, že pozemok patrí jej rodine a že chcela ponechať na pozemku ihrisko, kým fungovala škola, ktorá stála vedľa neho. Preto sa súd prvej inštancie ani odvolací súd nezaoberali otázkou, či predmetné pozemky skutočne spĺňali alebo nespĺňali predpoklady pre uplatnenie nárokov podľa reštitučných predpisov a nevykonávali k tejto otázke žiadne dokazovanie.

18. Je k tomu potrebné uviesť, že v žalobe žalobkyňa tvrdila, že jej právny predchodca (jej starý otec) mal stratiť vlastníctvo k predmetnému pozemku (pričom uvádzala, že malo ísť o lúku) na základe rozhodnutia o vyvlastnení, pričom zaň neobdržal žiadnu náhradu. Ak tomu tak bolo (čo žiadna zo strán v konaní pred súdom prvej inštancie ani v odvolacom konaní nespochybnila), potom tento pozemok (v súčasnosti geometrickým plánom rozdelený na viaceré pozemky) mohol byť predmetom nárokov podľa viacerých osobitných predpisov, napr. podľa § 6 ods. 1 písm. j) zákona č. 87/1991 Zb., podľa § 6 ods. 1 písm. n) zákona č. 229/1991 Zb., ako aj podľa § 3 ods. 1 písm. m) zákona č. 503/2003 Z. z., na ktorý poukazovala samotná žalobkyňa v odôvodnení žaloby. Ani v odvolaní žalobkyňa netvrdila, že predmetné pozemky nespádali do rozsahu pôsobnosti reštitučných predpisov.

19. Prítom posúdenie, či pozemky skutočne spĺňali alebo nespĺňali predpoklady pre uplatnenie nárokov podľa reštitučných predpisov, by si vyžadovalo vykonanie dokazovania k povahe týchto pozemkov v čase ich prevzatia štátom aj v čase aplikovateľnosti reštitučných predpisov, ktoré v konaní pred súdom prvej inštancie ani v odvolacom konaní nikto nenavrhol a ako už bolo uvedené vyššie, dovolací súd nemôže vykonávať dokazovanie a je podľa § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil odvolací súd. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd neskúmal, či predmetné pozemky patrili alebo nepatrili do rozsahu pôsobnosti reštitučných predpisov, nebola naplnená podmienka prípustnosti dovolania podľa uvádzanej vety § 421 ods. 1 CSP, teda, že išlo o právnu otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu.

20. Okrem toho dovolateľka ani neformulovala žiadnu konkrétnu právnu otázku. Samotná polemika dovolateľky so skutkovými a právnymi závermi odvolacieho súdu a jej tvrdenie, že predmetné pozemky boli vylúčené z pôsobnosti reštitučného zákona nemôžu nahradiť jasnú formuláciu právnej otázky, resp. právneho problému (nemusí byť nevyhnutne formulovaný ako otázka), ktorý odvolací súd podľa dovolateľa vyriešil nesprávne (§ 432 ods. 2 CSP). Dovolateľkou uvádzané odkazy na dve rozhodnutia najvyššieho súdu okrem toho vôbec nesvedčia o rozdielnosti rozhodovania dovolacieho súdu, ako to vyžaduje ustanovenie § 421 ods. 1 písm. c) CSP (dovolateľka nevysvetlila, v čom má byť rozhodovanie jednotlivých senátov najvyššieho súdu rozdielne).

21. Aj pri snahe porozumieť vecnému obsahu dovolateľkou prezentovaného dovolacieho dôvodu ako dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP (odklon odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu) musí dovolací súd konštatovať, že odvolací súd sa neodklonil od právneho názoru vyjadreného v dovolateľkou citovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu (že ak sa vlastník nemohol domáhať vydania nehnuteľnosti podľa reštitučných predpisov, môže sa domáhať svojho práva prostredníctvom určovacej žaloby), práve naopak, z tohto právneho názoru dôsledne vychádzal a práve preto zisťoval, či existovali na strane žalobkyne objektívne prekážky pre uplatňovanie reštitučných nárokov.

22. Na okraj dovolací súd poznamenáva, že neobstojí ani tvrdenie dovolateľky, že predmetné pozemky nemohli byť reštituované z dôvodu, že išlo o pozemky, na ktorých bola postavená škola. Z návrhu na pripustenie zmeny žaloby, doručeného súdu prvej inštancie dňa 12. augusta 2020, je zrejmé, že žalobkyňa si v tomto spore nenárokovala pozemky priamo zastavané školou (tieto pozemky zo žaloby výslovne vylúčila). To, že súdy dospeli k záveru, že nároky k predmetným pozemkom (či už na ich vydanie, alebo na vydanie náhradného pozemku, prípadne peňažnej náhrady) bolo objektívne možné

uplatniť v konaní podľa reštitučných predpisov, avšak žalobkyňa ani jej právni predchodcovia si ich podľa reštitučných predpisov včas neuplatnili z dôvodov, ktoré nezakladali objektívnu nemožnosť uplatňovať nároky podľa reštitučných predpisov, a teda, že dovolateľkou citované rozhodnutia najvyššieho súdu sú na daný skutkový a právny stav neaplikovateľné, nemožno považovať za odklon od ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu.

23. Ako vyplýva z vyššie uvedeného, dovolací súd nezistil v napadnutom rozsudku odvolacieho súdu dovolateľkou namietanú vadu zmätočnosti, teda žiaden prípustný dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP a dovolanie nebolo prípustné ani podľa § 421 ods. 1 CSP (bez ohľadu na to, na ktoré „písmeno“ tohto ustanovenia dovolateľka poukazovala), keďže neboli naplnené predpoklady prípustnosti podľa uvádzanej vety § 421 ods. 1 CSP. Preto bolo potrebné dovolanie odmietnuť podľa § 447 písm. f) CSP ako dovolanie, ktoré nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

24. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

25. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.